

Yusuf Suresi Giriş Dersleri 4

Hız. Yusuf ve Hız. Musa'nın hayatlarındaki ortak noktaları bilmemizin bize ne faydası var? Her iki peygamberin de hayatları birbirinden farklı; bizlerin de yakınımızdaki insanların sahip olduğu imkânlar farklı, mizaçları farklı. Olaylar karşısında nasıl tepki vereceğimiz ya da alacağımız kararlar konusunda kafamız karışabiliyor. Bu iki hayatla görüyoruz ki her iki peygamberin de olaylara verdiği tepkileri ve Allah'a yaklaşma biçimleri farklı. Bir olay karşısında çoğu kimse aynı davranış biçimiyle tepki vermez, veremez. Tepkiler karakteristik özelliklere, mizaca, geldiğimiz yere ve yürüdüğümüz yola göre değişir. Bu durum Allah katında rahmetsizliğe sebep olacak bir durum değil. Çünkü bizleri farklı farklı yaratan Allah Teala'nın kendisi. Ancak biz bu farklılıkları kendi günahlarımıza kılıf olarak kullanırsak o zaman sıkıntıya düşmüşüz demektir. Peygamberler yaptıkları hatalarda hemen kendi nefislerini suçlayarak, bir iyilik yaparak, tövbe ederek bu hatalarını giderirler. Bu sebeple yaptığımız hataların sorumluluğunu almayı düzeltmekten kaçmak ciddi bir sorundur. Çünkü sorumluluğunu almadığımız hatayı gideremeyiz.

Hız. Yusuf genç yaşta kendisine ilim ve hikmet verilmiş bir peygamberdir. Kur'an'da görürüz ki önce ilim akabinde hikmet verilir. İlim sahip olduğu bilgi, hikmet ise hakla batılı birbirinden ayırabilmektir. Kriz anında sükûnet ve sakinlikle sorunu çözebilmek demektir. Allah Teala ona **ilim vermeden önce hikmet veriyor. Bunun sebebi muhsinlik sıfatıdır.** Hız. Musa'ya da genç yaşta ilim ve hikmet verilmiştir. O da muhsinlerden birisiydi. Sarayda, üniversitede yetişmiş gibi eğitim almıştır. Çok farklı statüden insanlarla aynı ortamda buldukları için doğrudan okula gitmemiş olsalar bile okul okumuş gibi bir hayat tecrübesi biriktirdiler. **Muhsinlerin ödülü ilim ve hikmettir. Hatta ilimleri olmadığı zamanlarda bile hikmetli karar verebilme hediyesidir.**

Hız. Musa çok yakışıklı, dinç ve heybetli bir gençti. İnsan genç yaşta da olsa enerjisi yerinde değilse, ilgi çekmez bununla birlikte insan 40-50 yaşında bile olsa enerjisiyle duruşuyla hâli tavriyle insanların ilgisini çekebilir. Hız. Yusuf ergenlikten itibaren güzelliğiyle ön planda olmuş bir peygamberdi. Hatta güzelliği kardeşleri tarafından bile kıskanılmıştır.

-Güzellik Allah Teala tarafından verilir kimse güzel olacağım diye doğmaz. Kimi insan vardır kadın erkek fark etmez çok güzeldir yüzünü seyretmeye doyulmaz. Ancak bir insanın sadece yüzü güzel diye beğenilmesi isabetli değildir. *Yüzü güzele 40 günde doyulur, huyu güzele 40 yılda doyulmaz.* Bir insanın davranışları, hareketleri, kalbinin güzelliği kenara bırakılıp sadece yüzü güzel diye beğenilmesi kalıcı mutluluğun anahtarı değildir. Bu aynaya bakmayalım, pespaye bir hayat yaşayalım demek değil. Her insan, özellikle de her Müslüman bakımlı ve temiz olmalı ancak bunu kendisine saygısı olduğu için yapmalı başkaları tarafından beğenilme arzusuyla değil.-

Hız. Yakub bütün evlatlarını seviyordu, Yusuf as'a daha yumuşak davranmasının sebebi kaşı gözü güzelliği değil ancak kardeşleri maddeye o kadar takılmışlar ki bunun farkında değil. **Kendi sorumluluklarını yerine getirmedikleri halde Yusuf as ile tartışmalara giriyorlardı. Kendi sorumluluklarını, vazifelerini yerine getirmeyip Yusuf as küçük yaşta olmasına rağmen ile bu konuda tartışmaları nedeniyle düşünüyorlardı ki "Babamız yanlış bir yola saptı ve Yusuf'u bizden daha çok seviyor."** Yine sarayda güzelliğinden dolayı kendisine göz dikmiş kadının kendisini beğenmesinden hoşnut değil. İnsanlar ikiye ayrılır: *Sadece maddeyle mutlu olup cesetlerini süslemeye çalışanlar ve ruhlarıyla meşgul olup bu cesetlerin içerisinde kendisine yer bulmaya çalışanlar. Keşke birbirimizin ruhlarındaki güzelliklerle de ilgilensek.*

Hız. Yusuf'un imtihanlarından bir tanesi güzelliği idi. Hız. Musa'nın imtihanlarından bir tanesi de güçlü olması. Bir adamı sadece tek yumrukla öldürdüğünü biliyoruz. Bir erkeğin, görenlerin bir kez daha bakacağı kadar yakışıklı olması ve etkileyici derecede güçlü olması büyük bir imtihan sebebidir.

İkisi de ilim ve hikmet sahibi kimselerdi.

Hiz. Yusuf'un imtihanı içerideydi, kadın statüsünü kullandı, Hiz. Musa'nın imtihanı dışarıdaydı. Statüsü yüksek olan baskıyla, statüsü düşük olansa ajitasyonla sizi imtihana sokabilir. Hiz. Yusuf'u beğenen kadın aceleyle Yusuf'u çağırıp statüsüyle imtihana sokarken, Hiz. Musa'da sokakta ondan yardım isteyen bir adamı kurtarmaya çalışırken imtihan oldu. Halbuki ağlayan adam kendisini acındırmak için ağlıyordu ve Hiz. Musa aceleyle karar verdiği için doğru olmayan bir iş yapmış oldu. *Görüyoruz ki statüsü yüksek olan emirleriyle, statüsü düşük olan göz yaşlarıyla gerçekleri saptırabilir. Her ikisine karşı dikkatimizin yüksek olması lâzım. Bu yüzden denir ki: Acele işe şeytan karışır.'*

Rasulullah (sav) aynı soruyu farklı sahabeler sorunca onların durumuna göre cevap verirdi, acele bir cevap vermezdi. Önce durumu değerlendirir, ona göre bir cevap verirdi. Demek ki biz de etrafımızdakilerle aynı durumu yaşıyorsak bile bizim için ayrı bir hüküm olabilir. Bunun için durumu iyi değerlendirip, ayet ve hadisleri dikkatlice incelememiz gerekir.

Hiz. Musa adam öldürmekle imtihan edildi, Hiz. Yusuf zinaya davet edilerek imtihan edildi. Kur'an'da ikisine birlikte uyarılar yapılır. Bir cana kast etmek de zinaya bulaşmak da haramdır. İslâm'da hayânın ölmesi de bir cinayet gibidir. İnsanın hayâ duygusunu öldürmesi de bir cinayet sayılır çünkü hayâ duygusunu kaybeden insanın yapamayacağı bir şey yoktur, bütün ölçüleri kalkar, sınırları gevşer. Bu sebeple hayâyı diri tutmak gerekir.

Hiz. Musa yumruk attıktan sonra Allah'a tövbe ediyor, Hiz. Yusuf ise günaha girmemişken, girmek niyetinde değilken Allah'tan bağışlanma ve korunma diliyor. Haram yaklaşırken Allah'ın adını anmak, şeytandan Allah'a sığınmak gerekir. Haram insana birden değil adım adım yaklaşır. Hata yapınca Hiz. Musa gibi tövbe etmeli, haram yaklaşırken de Hiz. Yusuf gibi Allah'a sığınmamız gerekir.

Hiz. Yusuf konuşmayı hikmetle yorumladı, acele etmedi, kadının niyetini anladı ve cevap vermedi. Hiz. Musa konuşmayı yorumlamakta hata etti çünkü düşünmeden hareket etti. Birisinin haksızlığa uğradığını zannetti ve hemen müdahale etti.

Hiz. Yusuf ehline ve sahibine sadıktı. Hiz. Musa köleleşmiş bir toplumda yaşıyordu ve kendisine karşı sadıktı. Saraydan da kendi kavmine yardım etmek için çıkmıştı.

16 Şubat 2022